

Rauw en vitaal

En Tim Robbins: heeft hij nog wat met de Actors Gang te maken? Robbins heeft aan de UCLA, de universiteit van L.A., gestudeerd en met jaargenoten een theatergezelschap opgericht. Hij is er van bij het begin de artistieke leider geweest, en is dat nog steeds. De belangrijkste ervaring zijn voor hem de Olympische Spelen van L.A. geweest, waar een zeer uitgebreid cultureel programma aan vast zat. In de rand van de voorstellingen van het Théâtre du Soleil gaf Ariane Mnouchkine workshops. Een revelatie voor Robbins: Mnouchkine toonde wat een niet-realistische, theatrale stijl was. Maskers, commedia dell'arte, styling. Robbins was overtuigd en hij leidde zijn medespelers in deze technieken op. De Actors Gang blijft workshops organiseren om de nieuwe medewerkers in te wijden in hun speelstijl. Als artistiek directeur heeft Robbins de politiek van het gezelschap als volgt omschreven: het gezelschap wil nieuwe teksten maken en spelen, en het wil klassieke teksten een nieuwe lezing geven. De voorstellingen van de Actors Gang moeten 'rauw en vitaal' zijn. Het gezelschap wil sociale en politieke houdingen onderzoeken en aanzetten tot actie. Dit programma heeft het gezelschap trachten waar te maken met enceneringen van *Woyzeck* (met een referentie aan de homeless-problematiek van de stad) en met *Klub*, een stuk over een decadent kabaret, geschreven door Robbins zelf. De kritiek was laaiend enthousiast.

Robbins is ondertussen wereldberoemd geworden. 1992 is voor hem een uitzonderlijk jaar geworden als schrijver, regisseur en hoofdrolspeler van de politiek film *Bob Roberts*, en als de veelbesproken hoofdrol in Robert Altman's *The Player* (Robbins kreeg een nominatie voor beste acteur van het jaar). Dat Hollywood-succes (DE droom van iedere acteur in L.A.) heeft niet belet dat Robbins met hart en ziel verknocht blijft aan zijn gezelschap en zijn oude vrienden. Iedereen met wie ik spreek is het erover eens dat de troep alleen verder kan bestaan omdat Robbins voor een ruime financiële steun zorgt. Ik kan me niet van de indruk ontdoen dat ik zoveel gunstige reacties op het werk van de Actors Gang hoor omdat de reputatie van Tim Robbins, de man die het in Hollywood gemaakt heeft, op de acteurs en actrices afstraalt.

L.A.'s geheim

Als je de achtergrond van het theater in L.A. kent, begrijp je makkelijker welk een geschenk uit de hemel het was, toen Laura Fox van een Canadese vriend een telefoon kreeg met de vraag of ze een productie wilde

Laura Fox / Johan Thielemans

opzetten voor Antwerpen 93. Ze kreeg meteen een budget, en vliegtuigtickets om naar Europa te gaan. Ze was zelf aan het dromen van een encenering van *De Vrede* van Aristofanes, en het bijeenbrengen van geld ging zeer moeizaam. Dat project heeft ze even opzij gezet om voor Antwerpen mensen samen te zoeken die iets over het L.A. van vandaag kunnen laten zien. Ze heeft alvast erg jonge rappers aangesproken en de voorname zangers van de F.A.M.E.-kerk. Deze religieuze organisatie die de bourgeois kant van de rellenwijk Southcentral vertegenwoordigt, beschikt over een fenomeenalkoor: elke kerkdienst is, gratis en voor niets, een swingend concert. Met deze zeer uiteenlopende mensen, rappers en gospelzangers, hoopt Laura Fox een op maat gesneden vertoning te maken. Na Antwerpen 93 wordt het weer L.A. met de frustrerende zoektocht naar het geld voor Aristofanes.

Enkele jaren geleden wilde L.A. zijn cultureel imago oppoetsen en een internationaal festival opzetten. De initiatiefnemers trokken er Peter Sellars voor aan. Als ik zijn naam in de gesprekken laat vallen, zie ik wat zure gezichten. Sellars wordt als een buitenstaander bechouwd, een geïmporteerde reddende engel, die plots over geld kon beschikken. Het is een nieuwe miskenning van het eigen, plaatselijke talent, hoor ik theatermakers, schilders en journalisten zeggen. Tot nu toe heeft Sellars kunstenaars uit andere culturen en andere landen aangetrokken, terwijl de nood in L.A. even groot blijft. Wellicht komt daar enige verandering in na

1993 want het festival heeft een oproep gedaan tot alle kunstenaars van L.A. om voorstellen in te dienen voor het project *Crossing L.A.*. In de oproep lees ik dat Sellars belooft dat het project absoluut tot een van de hoogtepunten van het festival zal worden "a fabulous exposition of artists from across the city".

Dat de theatermakers van L.A. 'fabulous' zijn, daarvan is recensente Syvie Drake overtuigd, alleen heeft men ze nog niet ontdekt, voegt ze daaraan toe. "Dat hier zoveel theatertalent aanwezig is, is het best bewaard geheim van de stad", vindt ze, "maar ja, lees er mijn eigen krant maar op na: de mensen hier hebben alleen belangstelling voor wie een nieuwe rol in een soap opera krijgt, het theater telt in deze stad echt niet mee."

Johan Thielemans